

Lietuvos transporto saugos administracijai
ltsa@ltsa.lt

2023-02-23 Nr. S-005

Kopija:

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai
sumin@sumin.lt

DĖL POTENCIALIŲ VEŽĖJŲ PARINKIMO VEŽTI KELEIVIUS TOLIMOJO SUSISIEKIMO MARŠRUTAIS II ETAPU

Lietuvos transporto saugos administracijos (toliau – LTSA) direktoriaus 2021 m. gruodžio 17 d. įsakymu Nr. 2BE-346 (toliau – Įsakymas) patvirtinti Potencialių vežėjų parinkimo vežti keleivius tolimojo susisiekimo maršrutais nuostatai.

Atkreiptinas dėmesys, kad Susisiekimo ministerijos iniciatyva LR Seime 2022 m. spalio 24 d. registruotas LR Kelių transporto kodekso pakeitimo įstatymo projektas¹ (toliau – KTK projektas), kurio tikslas įstatymiškai nustatyti konkurencingą- be konkurso - procedūrą naujiems vežėjams parinkti.

2022 m. gruodžio 9 d. LTSA pradėjo vykdyti I etapą, kurio metu patvirtintas ir paskelbtas Potencialių vežėjų sąrašas, o 2023 m. vasario 1 d. pradėtas vykdyti II etapas, t. y. šiuo metu vežėjai yra kviečiami teikti pasiūlymus vežti keleivius tolimojo susisiekimo maršrutais nurodytoms maršrutų grupėms. Vežėjams nustatytas 30 kalendorinių dienų terminas – iki 2023 m. kovo 3 d. 23 val. 59 min. 59 sek. - pasiūlymams pateikti. Pažymėtina, kad maršrutų grupės buvo paskelbtos kartu su kvietimu, t.y. sunku suprasti, kodėl maršrutų grupės nebuvo paskelbtos I-ojo etapo metu.

Lietuvos keleivių vežimo asociacija (toliau – LKVA arba Asociacija) 2023-02-14 pateikė pretenziją² su prašymu *pripažinti Konkurso nuostatų sąlygas neteisėtomis bei neaiškiomis ir nutraukti II - etapo - Potencialių vežėjų parinkimo vežti keleivius tolimojo susisiekimo maršrutais konkursą, dėl poreikio tikslinti Konkurso nuostatus*. Pretenziją LTSA atmetė net neišnagrinėta³.

LKVA ir toliau laikosi pozicijos, kad skubotai vykdomas vežėjų parinkimo konkursas sukels neigiamus padarinius - vežėjų teisių ir teisėtų interesų pažeidimą.

Ypač daug klausimų kelia neaišku kokiais principais ir kriterijais vadovaujantis sudarytos maršrutų grupės, kodėl toks skirtingas – nuo 3 iki 16 - maršrutų skaičius jose, kodėl maršrutai grupėse prasideda skirtinguose miestuose ir vežėjams reikės spręsti ilgai trunkančias logistikos ir savo resursų dislokavimo toli nuo pagrindinės bazės problemas, kodėl vežėjų dabartiniai maršrutai daugeliu atveju įrašyti skirtingose maršrutų grupėse su kitų vežėjų maršrutais⁴ ir yra tik dvi maršrutų grupės (Nr. 5 ir Nr. 10), kurių visi maršrutai yra žinomi dabar juose keleivius vežantiems vežėjams⁵.

¹ Lietuvos Respublikos kelių transporto kodekso 8¹, 11, 17¹, 18, 18² straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 18² straipsniu įstatymo projektas, reg. Nr. XIVP-2183

² LKVA 2023-02-14 pretenzija Nr. S-004.

³ LTSA 2023-02-17 raštas Nr. 15B-997 „Dėl informacijos pateikimo“.

⁴ Pvz., vieno vežėjo – UAB Naujosios Akmenės autobusų parko - dabar turimi 3 maršrutai yra patalpinti į 2 maršrutų grupes (Nr. 14 ir Nr. 21), kuriose atitinkamai yra 16 ir 13 maršrutų.

⁵ UAB „Zarasų autobusų parkas“ ir UAB „Meteorit turas“.

Pažymėtina, kad LTSA nepateikė vežėjams visos būtinos informacijos, kuri reikalinga prieš priimant sprendimą teikti pasiūlymą dėl konkrečios maršrutų grupės, t.y. nepateikė informacijos apie keleivių srautus ir jų pokyčius maršrutuose, o tai apsunkina tinkamai apskaičiuoti vežimo kainą, objektyviai įvertinti rizikas sutarties vykdymo laikotarpiui bei kokios talpos tr. priemonę naudoti konkrečiame maršrute ir, atsižvelgiant į tai, apskaičiuoti sąnaudas priklausomai nuo ketinamos naudoti transporto priemonės kategorijos.

Visos šios aplinkybės nesudaro sąlygų daugumai vežėjų vieniems pateikti pasiūlymus visai maršrutų grupei, todėl reikalingas gerokai ilgesnis laikas nei 30 dienų susirasti potencialius partnerius, turinčius reikalingus ir keleiviams su negalia pritaikytus autobusus ar bandyti patiems juos pritaikyti, tartis su jais dėl konkurencingo pasiūlymo, gauti pasiūlymo užtikrinimo garantiją, atlikti bent preliminarinius keleivių srautų tyrimus „nepažįstamuose“ maršrutuose vežimo kainai nustatyti, susirasti ir išsinuomoti kitose vietovėse patalpas personalui ir parkavimo vietas transportui, jei maršrutas prasideda kitur nei yra pagrindinė būstinė, išsinuomoti trūkstamas transporto priemones ir pan.

Kaip ir rašyta pretenzijoje, Asociacijos nuomone, konkurso nuostatų sąlygos pažeidžia vežėjų teises ir teisėtus interesus, konkurso nuostatų sąlygos yra neaiškios, neatitinka skaidrumo, proporcingumo principų bei konkurencijos užtikrinimo imperatyvų, o nustatytas 30 dienų pasiūlymo pateikimo terminas yra akivaizdžiai per mažas.

Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytą, **prašome:**

1. **Nutraukti** II - etapo - Potencialių vežėjų parinkimo vežti keleivius tolimojo susisiekimo maršrutais konkursą.

2. **Atidėti** pasiūlymų pateikimų terminą iki š.m. balandžio 15 d., jei 1 punkte išdėstytas prašymas būtų atmestas.

3. Visiems vežėjams, kurie šiuo metu turi leidimus vežti keleivius tolimojo susisiekimo maršrutais, nuo š.m. balandžio 1 d. iki kol Lietuvos Respublikos Seime bus priimtas ir įsigalios KTK projektas **išduoti laikinus leidimus** tęsti paslaugas tais pačiais maršrutais ir reisais, kuriais paslaugos buvo teikiamos pagal galiojančius leidimus ir sutartis iki š.m. kovo 31 d.

Pagarbiai

Prezidentas

Gintaras Nakutis